

بسمه تعالی

وزارت کشور
سازمان مدیریت بحران کشور
ستاد مرکزی استقبال ایمن از بهار

طرح آمادگی و مقابله با حوادث

نوروزی

(استقبال ایمن از بهار)

با همکاری:

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - وزارت راه و ترابری - راهنمایی و رانندگی ناجا - سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور - سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران - سازمان امداد و نجات جمعیت هلال احمر

اسفند ۱۳۸۷

مقدمه:

سیر تحول زندگی انسان بر روی کره زمین حاکی از این است که انسان همواره در زندگی خود درگیر حوادث و سوانح طبیعی و غیرطبیعی متعددی بوده است. حوادثی همچون؛ سیل، زلزله، آتش سوزی های مهیب و غیره که از دیرباز جان و مال آدمی را در تهدید قرار داده است. این حوادث با توجه به موقعیت های مختلف زمانی و مکانی از شدت و تنوع مختلفی نیز برخوردار بوده است. در این میان انسان با پذیرفتن این واقعیت همواره در تلاش جهت بدست آوردن امنیت بیشتر و کاهش این گونه حوادث و سوانح بوده است.

طرح مساله:

با این مقدمه می توان اشاره داشت موقعیت های زمانی خاص مانند؛ تعطیلات ایام عید باستانی نوروز که معمولاً از چند روز آخر هر سال شروع و تا ۱۳ فروردین سال جدید ادامه می یابد از جمله این موقعیت های زمانی است که موجب جابجایی نیروی انسانی در شهرها و روستاهای کشور می گردد.

سفرهای درون و برون شهری جهت دید و بازدید و مسافرت های زیارتی، سیاحتی و گردشگری موجب بروز حوادث و سوانح احتمالی از جمله؛ تصادفات جاده ای، بروز آتش سوزی در محل های تجمعی و محل اسکان مسافرین، احتمال بروز آتش سوزی در جنگل و فضاهای سبز، مشکلات بهداشتی و زیست محیطی و ... می شود.

در این راستا اقدامات مدیریتی و عملیاتی از سوی دستگاه های مرتبط جهت کنترل شرایط اضطراری در ایام تعطیلات نوروزی طی سال گذشته صورت گرفت است. که از آن جمله می توان به؛ طرح آماده باش و استقرار عوامل راهداری و پلیس راهنمایی و رانندگی در جاده ها، آمادگی اورژانس در پایگاههای جاده ای، طرح امداد و نجات نوروزی سازمان امداد و نجات هلال احمر در پایگاههای جاده ای، اجرای طرح استقبال از بهار توسط شهرداریها و سازمانهای تابعه از جمله سازمانهای آتش نشانی و خدمات ایمنی و غیره اشاره داشت. تجربه اجرای طرح آمادگی و مقابله با حوادث در ایام تعطیلات نوروزی سالهای ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷، که توسط ستاد حوادث و سوانح غیر مترقبه کشور و با مشارکت ارگانهای مرتبط در سطوح ملی، استانی و شهرستان اجرا گردید و نیز ارزیابی بعدی آن به منظور حصول نتایج ارزنده در سنوات آتی موجب گردید تا موضوع حوادث نوروزی بصورت منسجم تر پیگیری شود. با تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور انتظار می رود که با استفاده از تجارب ارزنده سالهای گذشته و با هماهنگی بیشتر و بکارگیری توان دستگاههای متولی ضمن حفظ آمادگی در جهت مقابله و کاهش تلفات و خسارات احتمالی، اقدامات موثرتری نسبت به سالهای گذشته در سطح کشور انجام پذیرد.

بکارگیری حداکثر توان سازمان های امدادی و خدماتی در کشور از جمله اورژانس، آتش نشانی، هلال احمر، پلیس راه و غیره و همچنین توزیع مناسب امکانات مورد نیاز در امر امداد رسانی و نجات جان مصدومین، در سراسر کشور، در قالب یک مدیریت واحد و یکپارچه بر اساس بیانات و

رهنمودهای مقام معظم رهبری و همزمان با تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور، در نوروز سال ۱۳۸۸ از اهداف "طرح آمادگی و مقابله با حوادث نوروزی" می باشد. در این طرح پیش بینی لازم جهت اجرا در سطح ملی، استانی و شهرستانی صورت گرفته است. اجرای این طرح می تواند علاوه بر اجرای برنامه های پیشگیری از وقوع حوادث و سوانح، در کاهش تلفات و صدمات جانی و مالی نیز تاثیر چشمگیری داشته باشد.

هدف از اجرای طرح:

هدف کلی از اجرای طرح "آمادگی و مقابله با حوادث نوروزی" تدوین برنامه جامع و یکپارچه جهت آمادگی در مواجهه با حوادث و سوانح طبیعی و غیر طبیعی ایام تعطیلات نوروزی می باشد. همچنین اهداف جزئی ذیل نیز در این طرح دنبال می شود:

- ۱- حفظ آمادگی کشور در ایام تعطیلات نوروزی جهت مقابله با حوادث احتمالی طبیعی و انسان ساخت بزرگ.
- ۲- ارتقاء سطح آگاهی و آمادگی عمومی جامعه در زمینه حوادث و سوانح.
- ۳- افزایش توان عملیاتی دستگاههای متولی امور امداد و نجات کشور
- ۴- افزایش تعامل و همکاری بین دستگاههای امدادی و خدماتی در سطح ملی، استانی و شهرستانی.
- ۵- مدیریت واحد و یکپارچه در امر مدیریت بحران، ضمن انجام امور بصورت تخصصی توسط دستگاههای متولی.
- ۶- ایجاد اطمینان خاطر و تامین امنیت روانی مسافرن نوروزی.
- ۷- ارزیابی فعالیت ها و عملکرد دستگاههای دخیل در امر امداد و نجات نوروزی (فرم ارزشیابی و دستورالعمل های مرتبط توسط دستگاه مربوطه تهیه و اقدامات به سازمان ارائه می شود.
- ۸- ارزیابی فعالیت ها و عملکرد عمومی دستگاههای اجرائی دخیل در امر امداد و نجات نوروزی.
- ۹- بکارگیری مشارکت های هدفمند مردمی در جهت آمادگی و مقابله با حوادث احتمالی.
- ۱۰- ارائه مناسبترین و سریعترین خدمات امدادی به مسافرن نوروزی.
- ۱۱- ایجاد بستر مناسب جهت اطلاع رسانی عمومی.

اقدامات کلی

- ۱- تشکیل جلسات هماهنگی در سطوح ملی، استانی و شهرستانی.
- ۲- انجام فعالیت های آموزشی، اطلاع رسانی و پیش آگاهی در سطوح ملی، استانی و شهرستانی.
- ۳- برقراری کشیک ویژه تعطیلات نوروزی در دستگاه های امدادی و خدماتی موضوع طرح در سطوح ملی، استانی و شهرستانی.
- ۴- برگزاری مانور های ساعت صفر در بین دستگاه های اجرایی (درون سازمانی).

۵- تدوین گزارش روزانه از آمار حوادث و خدمات ارائه شده در سطوح ملی ، استانی و شهرستانی.

۶- ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی ملی، استانی و شهرستانی و همچنین ستاد حوادث استانها و شهرستانها. (فرم ارزشیابی و دستورالعمل های مرتبط توسط شورای نمایندگان دستگاههای مربوطه تهیه خواهد شد.)

دستگاه های اجرایی دخیل در اجرای طرح

سطح ملی: (عضو شورای هماهنگی سازمان مدیریت بحران کشور).

- ۱- سازمان مدیریت بحران کشور
- ۲- وزارت راه و ترابری
- ۳- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی
- ۴- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی- مرکز فوریت های پزشکی (اورژانس ۱۱۵).
- ۵- سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور- ستاد هماهنگی امور ایمنی و آتش نشانی کشور.
- ۶- سازمان امداد و نجات جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران.
- ۷- صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.
- ۸- سازمان میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری.
- ۹- وزارت نفت - شرکت پخش فرآورده های نفتی.
- ۱۰- وزارت کشاورزی - سازمان جنگلها و مراتع.

سطوح استانی: (عضو شورای هماهنگی سازمان مدیریت بحران استان).

- ۱- اداره کل باسازای و حوادث غیر مترقبه استان.
- ۲- نیروی انتظامی - پلیس راه.
- ۳- اداره کل راه و ترابری استان.
- ۴- دانشگاه علوم پزشکی- مرکز فوریت های پزشکی (اورژانس ۱۱۵).
- ۵- شهرداری مرکز استان.
- ۶- سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری مرکز استان.
- ۷- صدا و سیما مرکز استان.
- ۸- جمعیت هلال احمر استان.
- ۹- سازمان جهاد کشاورزی - منابع طبیعی.
- ۱۰- مدیریت پخش فرآورده های نفتی.
- ۱۱- اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری.

سطح شهرستانی: (عضو شورای هماهنگی سازمان مدیریت بحران شهرستان).

- ۱- فرمانداری.

- ۲- نیروی انتظامی.
- ۳- شهرداری ها- واحدهای آتش نشانی و خدمات ایمنی. (شهری و روستایی)
- ۴- پلیس راه.
- ۵- جمعیت هلال احمر شهرستان.
- ۶- اورژانس ۱۱۵.
- ۷- اداره راه ترابری شهرستان.
- ۸- اداره جهاد کشاورزی.

اقدامات اجرایی طرح

الف) در سطح ملی:

- ۱- تشکیل جلسات هماهنگی در سطوح ملی به منظور هر چه بهتر برگزار شدن طرح توسط سازمان مدیریت بحران کشور.
- ۲- ابلاغ طرح به کلیه دستگاههای اجرایی همکار در سطح ملی و استانی.
- ۳- هماهنگی میان دستگاههای اجرایی دخیل در طرح.
- ۴- ارزیابی استانها توسط سازمان مدیریت بحران کشور و اعزام تیم های ارزیابی به استانها.
- ۵- فرهنگ سازی و آموزش همگانی در طی اجرای طرح به منظور حفظ آمادگی جامعه توسط سازمان مدیریت بحران کشور با همکاری صدا و سیما و دستگاههای اجرایی.

ب) در سطح استانی و شهرستانی

- ۱- تشکیل جلسه هماهنگی ستاد حوادث استان به ریاست استاندار یا معاون عمرانی و تشکیل جلسه هماهنگی ستاد حوادث شهرستان به ریاست فرماندار یا معاون فرماندار
- ۲- ابلاغ طرح به کلیه دستگاههای اجرایی همکار استانی توسط اداره کل بازسازی و حوادث غیر مترقبه استان و ابلاغ طرح به کلیه دستگاههای اجرایی همکار شهرستانی توسط فرمانداری شهرستان.
- ۳- راه اندازی کشیک ویژه نروزی در ستاد حوادث استانها و شهرستانها و همچنین برقراری کشیک های ویژه نروزی در دستگاههای دخیل استانی و شهرستانی.
- ۴- هماهنگی میان دستگاههای اجرایی استانی و شهرستانی توسط اداره کل بازسازی و حوادث غیر مترقبه استانها و فرمانداریها.
- ۵- برنامه ریزی و ارائه گزارش مربوط به فعالیتهای اجرایی دستگاهها به ستاد حوادث استان و شهرستان قبل از آغاز طرح.
- ۶- فرهنگ سازی و آموزش همگانی در طی اجرای طرح به منظور حفظ آمادگی جامعه توسط ستاد حوادث استان با همکاری صدا و سیما و دستگاههای اجرایی
- ۷- ارائه گزارش روزانه توسط دستگاههای اجرایی طرح به اداره کل بازسازی و حوادث غیرمترقبه استان و شهرستانها و جمعبندی و ارسال آن به صورت روزانه توسط اداره کل بازسازی و

حوادث غیر مترقبه استان به سازمان مدیریت بحران کشور در قالب فرمها و گزارشات مختصر تحلیلی.

۸- تشکیل کمیته ارزیابی طرح در اجرای بند ۷ قسمت اهداف طرح در سطح استان و شهرستان متشکل از استانی و شهرستانی.

مدت اجرای طرح

این طرح به مدت ۲۰ روز و با همکاری کلیه سازمانهای دخیل از تاریخ ۸۷/۱۲/۲۵ لغایت ۸۷/۱/۱۵ اجرا خواهد شد.

مراسم افتتاحیه طرح بطور همزمان در سطح استانی با هماهنگی اداره کل بازسازی و حوادث غیر مترقبه استانها و با حضور کلیه دستگاههای مورد اشاره در این طرح در تاریخ ۸۷/۱۲/۲۵ انجام خواهد شد.

گزارش پایانی طرح

کلیه دستگاه های اجرائی دخیل در سطوح ملی موظفند حداکثر تا پایان فروردین ماه ۱۳۸۸ گزارش مصور از عملکرد خود را در سطح کشور به سازمان مدیریت بحران کشور ارائه نمایند.

همچنین در سطوح استانی اداره کل بازسازی و حوادث غیر مترقبه استانها موظفند گزارش جمعبندی شده عملکرد دستگاههای اجرائی استانی و شهرستانی را به صورت مصور تا تاریخ فوق الذکر به سازمان مدیریت بحران کشور ارائه دهند.